

Tekst Vera van Waardenburg, voorzitter Dorpsraad Wijk aan Zee Vergadering Commissie Natuur, Landbouw, Gezondheid van Provinciale Staten N-H van 16 januari 2020

In Wijk aan Zee ervaren wij ernstige overlast. De angst voor schade aan onze gezondheid leeft bij iedere inwoner.

Dank daarom voor de gelegenheid hier te spreken. Ik wil vanavond uw aandacht vragen voor twee zaken:

De voortdurende problemen met de buitengewoon ongezonde overlast

En de rol van onze overheid daarin. Een overheid die faalt en kansen voor verbetering laat liggen.

U bent bekend met wat er speelt, maar in het kader van uw vergadering licht ik er een paar actuele kwesties uit:

Wijk aan Zee gaat gebukt onder stank van een verouderde kooksfabriek met kuren. Wij hebben de gedeputeerde en uw fracties geschreven over de inmiddels uit de hand lopende situatie met zogeheten rauwe ovens. De stank is penetrant en duurt soms dag en nacht. En deze stankoverlast is het laatste jaar sterk toegenomen en hij is heftiger.

Wij hebben Tata, de Omgevingsdienst en de gedeputeerde gevraagd om in te grijpen. Wij vragen ook uw inzet. Het is onacceptabel dat op volle kracht door geproduceerd wordt met ovens die stuk zijn en zulke ongezonde overlast geven.

Dat ingrijpen - zoals bijvoorbeeld het tijdelijk stilleggen - grote consequenties heeft voor het bedrijf zien wij. Tata's belang begrijpen wij.

Wat wij evenwel NIET begrijpen is dat de overheid - ONZE overheid - het bedrijf bij het op volle kracht door produceren faciliteert ten koste van onze gezondheid. Wij doen een beroep op u, de toezichthouder, om zonder compromissen te kiezen voor onze gezondheid. Grijp in! Doe er wat aan.

En dan het geluid. Ik bedoel lawaai. U hebt bij vorige vergaderingen daarover ook al inwoners gehoord. Het is een drama. Niet alleen voor bewoners maar ook voor de handhavers. Een van hen barstte afgelopen week in tranen uit. Wanhoop. Er valt namelijk niets te handhaven.

In het verleden is – ten bate van het staalcomplex – een grote cirkel getekend om het bedrijfsterrein. De cirkel omvat ook Wijk aan Zee, een dorp dat al bestaat sinds de vroege Middeleeuwen. Binnen de cirkel gelden de normen van industrielawaai. Dat is HEEL VEEL Lawaai. En dat is met de huidige regels toegestaan.

Afgelopen week peilden bewoners uit een straat met apparatuur het lawaai in hun achtertuin. 90 decibel. Dat is alsof er een bulldozer in je achtertuin bezig is. Maar wel bijna iedere dag. Het lawaai komt van het Tata-terrein. Het is toegenomen omdat de schrotverwerking dichtbij het dorp is geplaatst. Daarom wordt de Omgevingsdienst overspoeld met klachten.

De dienst kan niets doen, want ook het extra lawaai van de laatste tijd past binnen de norm. De geluidscontour van de cirkel.

En we zitten nog maar in hoofdstuk 1 van dit drama.

Op 800 meter van het dorp komt de grootste transformator van Nederland te staan. Dat is handig voor TenneT, de netbeheerder, en voor Tata straks. Maar een elektriciteitstransformator maakt lawaai. Moet kunnen, zeggen de projectleiders van TenneT. Het past precies in de BEREKENDE geluidscontour.

Wij denken overigens dat het niet past. En we ergeren ons aan wat wij zien als marchanderen met de regels om toch maar de transformator daar te krijgen.

De situatie is niet houdbaar. We weten dat permanent lawaai een aanslag is op onze gezondheid. De WHO heeft normen ontwikkeld. En alle plaatselijke politici hebben uitdrukkelijk gezegd dat zij streven op termijn aan deze normen te voldoen. Dat is staand beleid.

Maar zo werkt het niet in de industriële geluidszone waarbinnen Wijk aan Zee ligt. Als daar geluidsbeperkende maatregelen genomen worden - en TATA heeft beloofd dit te gaan doen - dan komt er geluidsruimte vrij. Ja u hoort het goed, deze ruimte komt vrij voor NIEUW, ander lawaai. En zo verbetert er nooit wat voor ons.

Wij vragen u - de overheid, de regelgever - bouw deze geluidszone op een verantwoorde manier af. Dat kan. Laat tenminste een deel van de vrijgevalen geluidsruimte na maatregelen ook echt vrij door verlaging van de grensnorm.

Realiseer wat ons in 2006 beloofd is in het Waterlandakkoord en nooit gedaan is: het geluidsplafond naar beneden brengen. Het staalbedrijf bracht toen het lawaai terug. De overheid kon daardoor bouwen maar liet het plafond waar het was. De gewonnen geluidsruimte is sinds dan weer opgevuld.

Maak als overheid uw belofte alsnog waar. Zorg ervoor dat in de toekomst de geluidsnorm afgebouwd wordt. Ten behoeve van de leefbaarheid. Pak u rol als regelgever, grijp in.

Ter afsluiting nog een ding. U zult spreken over de falende vergunning en de falende communicatie rond de sinterkoelers. Wij, in Wijk aan Zee, spreken over iets anders. Over de duizenden kgs meer lood die daardoor in onze omgeving zijn neergekomen. Wat doet dat met onze gezondheid? Dat Tata zegt dat het heus niet bij ons is neergeslagen, stelt ons niet gerust.

In 2018 werd ons duidelijkheid beloofd door de gedeputeerde. De onderste steen moest boven. Depositie – wat daalt op ons neer, wat kunnen we daarvan oplopen en waar komt het vandaan – en wat ademen wij in, zijn cruciale onderdelen van het beloofde gezondheidsonderzoek. In onze ogen de aller-, ALLERbelangrijkste. Wij vragen u daarom met klem opdracht te geven om onverkort het hele RIVM-onderzoek uit te laten voeren. Per onmiddellijk. Pak uw rol en ga voor gezondheid. Compromisloos.